

Bevaringsforeningen
for Præstø og omegn

Formand: René Sørensen, Torvet 12, 4720 Præstø, tlf.: 4046 4501

Nyhedsbrev

September 2009

Landsforeningen på visit i Præstø.

Fredningsudvalgets medlemmer fanget af kameraets linse ved Olsens Pakhus under besøget i Præstø. Fra venstre: Helge Torm, Torben Lindegård, Per Godtfredsen (formand), Allan Tønnesen, Erica Heykendorff og Kirsten Lund Andersen. Foto: Nana Uhrbrand, Landsforeningens sekretariat.

”Det er ofte bedre, både for øjet og pengepungen, at bevare og restaurere end at bygge nyt. Vi skal derfor bevare, udvikle og forfine de historiske by- og landskabsmiljøer. Vi skal sikre det harmoniske bybillede med nydelige facader, behersket skiltning og fint indrettede friarealer og byrum. Ikke mindst skal der stilles høje krav ved indpasning af nybyggeri.

Det er alt afgørende, f.eks. ved byggeri af supermarkeder i de gamle bycentre, at kommunalpolitikere tør stille meget høje krav til kvalitet og æstetik. Kvalitet og tradition skal vægtes meget højt” siger Per Godtfredsen, formand for Fredningsudvalget fra Landsforenin-

gen for Bygnings- og landskabskultur, som besøgte Præstø lørdag, den 22. august 2009.

”Vi er en forening, der brænder for arbejdet med fredning og bevaring af værdifulde bygninger, bymiljøer og landskaber. Inden for de sidste 20 år har foreningen været forslagsstiller til mere end 50 positivt gennemførte bygningsfredningssager” forklarede formanden Per Godtfredsen videre.

Landsforeningen og de mange lokale foreninger – herunder Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn - arbejder også for at fremme kommunernes forståelse for, og opmærksomhed på, de bevaringsværdige bygninger og bymiljøer. Per Godtfredsen understregede betydningen af bevarende lokalplaner i dette arbejde: ”Et godt eksempel er havnen her i Præstø, hvor etableringen af en bevarende lokalplan er alt afgørende for at det unikke miljø på havnen kan bestå og udvikles”. Bevarende lokalplaner er vigtige især nu hvor vi oplever at mange havne er under pres af ikke havne relateret bygninger og anvendelse.

På en ny portal kan der hentes gratis råd om bygningskultur.

Bygningskultur.dk det er navnet på en ny portal og et nyt tilbud til danske husejere med gratis råd om bygningskultur – ikke mindst ejere af fredede og bevaringsværdige ejendomme. Faktisk er der i Vordingborg Kommune registreret 92 fredede og et langt større antal bevaringsværdige bygninger. Alene i Præstø og omegn er der registreret 36 fredede bygninger.

Bygningskultur Danmark har lanceret portalen bygningskultur.dk der er den første web-tjeneste der samler gratis rådgivning om bevaringsværdier og stil i egen bolig. Tjenesten indeholder en stilguide der kaster lys over alle fagudtryk, en landsdækkende guide til håndværkere med speciale i fredede og bevaringsværdige bygninger og en ordbog.

Ambitionen med portalen er at den skal være et levende forum. Hidtil har der ikke været et officielt samlingspunkt for både professionelle, almindelige husejere og alle andre med interesse i historiske huse og bygningsbevaring i byerne og på landet. Det er der nu på: www.bygningskultur.dk

Hvor længe holder et stråtag?

Spørgsmålet er ikke ukendt. Det er vel et af de oftest stillede, når talen falder på stråtag. I vinter fik vi tækket vestlængen. Og det var et åbenlyst gammelt, eller gammeldags tag. Dets vestre side var bundet med hasselkæppe og både lægter og spær var meget gamle. Lægterne var kun delvis sømmed (med håndsmedede søm).

Der hvor der ikke var brug for søm, var lægterne naglet til spærene med trænagler. Spærene var kleine fyrrestammer - næsten helt opædt af orme, og konstruktionen holdt formentlig kun fordi der for en snes år siden var sat støttelægter mellem

spærene. Men en ting er, at taget ser gammelt ud, en anden er en datering. I vores tilfælde kom et besøg i Nationalmuseet med et svar.

Bondegårdsundersøgelserne havde været på Sydsjælland under Besættelsen. Der var faktisk taget et par billeder af længen i det år, den sidst blev tækket. Billederne findes i museets arkiv; men vi har fået kopier: De er taget i 1944. Så nu kender vi i det mindste ét svar på spørgsmålet: Et stråtag holder 64 år!

Peter Bering

Bevar bevaringsdagen!

De lokale bevaringsforeninger er i front for at bevare Bygningskulturens Dag. Denne dag har været markeret hvert år siden 1993, i samarbejde mellem Kulturarvsstyrelsen og lokale partnere over hele landet. Men nu har Kulturarvsstyrelsen ensidigt besluttet at droppe Bygningskulturens Dag, til fordel for et nyt initiativ kaldet 'Kulturarvsdage', der skal være ramme om større arrangementer om kulturarv i bredere forstand. I år ser man på 'Verdenskulturarv', og der er ingen arrangementer i vores landsdel.

Det er for så vidt et udmærket initiativ, men vi er kede af at det går ud over Bygningskulturens Dag, som vi har haft megen glæde af i vores område. Derfor har de tre lokale bevaringsforeninger Vordingborg Bevaringsforening, Bygnings- og Landskabskultur Møn og Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn, i samarbejde med Vordingborg Kommune og Museerne, besluttet at vi laver vores egen Bygningskulturens Dag i år.

Bygningskulturens Dag 2009 afholdes lidt senere end normalt. Vi har valgt temaet "Passer vi godt nok på den lokale Kulturarv?", og inviterer til to arrangementer om dette tema: Dels en foredrags- og debataften den 29. sept. 2009 om bl.a. Vordingborg Kommune som 'Kulturarvskommune', dels en "Kulturarvssafari" den 4. okt. 2009 – en guidet bustur til udvalgte kulturarvssteder i hele kommunen, hvor man skal se på Vordingborg som konge- og havneby, på Præstø-Mern banen, Kostervig-inddæmningen og Jættestuer på Vestmøn.

Vi håber at alle medlemmerne møder talrigt op til begge arrangementer. Et detaljeret program fremgår af den vedlagte flyer.

Bevaringsforeningen har taget initiativ til regulering af trafikken på det Gamle Torv.

Tung trafik belaster de smukke gamle huse på Torvet i Præstø i en sådan grad at de slår revner. Det er ødelæggende for vores smukke gamle huse, at der bliver kørt alt for meget, for hurtigt og for tungt på Torvet i Præstø og i de tilstødende gader.

Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn håber, at kommunen vil medvirke til at løse dette problem, vi har derfor rettet henvendelse til både Kommunen og Lokalrådet. Lokalrådet støtter fuldt op omkring

vores initiativ og har udpeget Bevaringsforening til at holde kontakten til kommunen i denne sag.

Årsagen til den store trafikmængde skyldes efter vores opfattelse flere forhold:

For det første, medfører trafikreguleringen i det øvrige Præstø, at Torvet bliver brugt som smutvej og gennemkørselsvej af såvel personbiler som lastbiler.

I Adelgade, på Lindevej og i den sidste del af Østerbro, er der fart- og kørselsbegrænsning og i Adelgade er der også opsat "chikaner". Det eneste sted på øen, hvor der ikke er nogen form for regulering er på det gamle Torv og i de tilstødende gader. Det betyder, at såvel person- som lasttrafikken kører ad Jernbanevej og Havnevej, op gennem Grønnegade eller Kittenstræde, over Torvet og ned ad Jomfrustræde for at undgå den omtalte regulering på Adelgade, Lindevej og Østerbro. Det er en helt uholdbar situation, at de gamle smukke huse skal ødelægges af en manglende regulering på og omkring Torvet.

For det andet, er trafikken i forbindelse med afsætning og afhentning af skolebørn på Klosterbakken meget ustruktureret og det er et faktum at den smalle Klosterbakken ikke kan bære belastningen. Af hensyn til børnenes sikkerhed, bør der laves en aftale med skolen og forældrene om ikke at køre helt ind i klasseværelset, når

børnene skal sættes af. Det er sundt at cykle og at gå. En løsning kunne være at sætte børnene af for enden af Fjordstien, eller i Dalen og gå det sidste stykke til skolen.

For at beskytte de gamle smukke huse foreslår Bevaringsforeningen derfor, at der iværksættes en gennemgribende trafikregulering i Grønnegade, Kittenstræde, Rådhusstræde, Jomfrustræde, på Torvet og Klosterbakken.

Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn håber at Kommunen er velvilligt indstillet til at løse problemerne.

Fællesudflugten med Lokalhistorisk Forening, som i år stod for arrangementet.

Vi skulle til Skåne en rigtig god ide, men tunge regnvejrsskyer i horisonten, en forsinket bus og en ikke særlig fremkommelig buschauffør betød at vi først omkring 8.30 kunne drage afsted mod det svenske, og i første omgang til Malmø over den imponerende Øresundsbro. Nu i Sverige landede vi i første omgang, utilsigtet, i en af Malmøs "sovebyer". Chaufføren havde ved en fejl indstillet sin GPS på Sct. Petrikirken i Larslejstræde og ikke den i Malmø!!

Men omsider nåede vi frem til den smukke gamle kirke, hvis ældste del kan dateres til omkring år 1300. Pengene til den imponerende kirke stammede bl.a. fra det blomstrende fiskeri og handel med af sild. Kirken er rigt udstyret med epitafier, en smuk prædikestol og en fantastisk, 15 m høj, prædikestol, alt sammen etableret omkring det 15./16. århundrede.

Sit nuværende udseende fik Sct. Petri Kirke først omkring 1890.

Efter besøget i kirken gik vi en tur i Malmøs centrum, med mange gamle, smukke og spændende bygninger specielt omkring "Stortorget" og "Lillatorg".

Besøget i Malmø blev afslutte på slottet "Malmøhus" fra omkring 1430, hvor vi dels spiste en dejlig frokost og dels besøgte riddersal og de kgl. gemakker. Slottet blev bl.a. brugt af besøgende danske konger, men ikke mindst den senere Frederik den 2. "holdt hof her" og det gik ikke stille af.

Sammen med "Malmøhus" havde fæstningsanlæggene i Helsingborg, Falsterbo og Skanör en stor betydning for at lov og orden blev overholdt dengang handelen med "Hansestæderne" og det store sildeeventyr var af meget stor økonomisk betydning.

Desværre er der ikke meget tilbage af fæstningsanlæggene i Falsterbo og Skanör, men man fik en klar ide om hvor strategisk rigtig de lå.

Endelig sluttede den meget vellykkede tur til det danske "Skåneland" af med et spændende besøg i "vikingereservatet" "Fotevik", der ligger lidt nord for "Falsterbokanalen".

Pudsigt i øvrigt at se hvor mange der flagede med det skånske flag (rød bund og gult kors) i.s.f. det traditionelle svenske.

En stor tak til Lokalthistorisk Forening for en rigtig vellykket tur.

htn

Her kan du se hvem der sidder i bestyrelsen.

Formand	René Sørensen	Torvet 12	4720 Præstø	4046 4501
Næstformand	John Kunze	Bårsevej 23	4733 Tappernøje	5596 5475
Kasserer	Niels Stoklund	Lindevej 15	4720 Præstø	5599 3313
Sekretær	Hans Thormod Nielsen	Adelgade 85	4720 Præstø	5599 1177
Redaktør	Karen Margrethe Olsen	Torvet 13	4720 Præstø	5599 2614
Bestyrelsesmedl.	Peter Bering	Kragevigvej 17	4720 Præstø	5599 6089
Bestyrelsesmedl.	Troels Fromberg	Industrivej 5	4720 Præstø	5599 1361
Suppleant	Jørgen Damø	Torvet 21	4720 Præstø	5599 1313
Suppleant	Per Jørgensen	Lindevej 32	4720 Præstø	5599 2215

Og husk så at vi stadig samler og formidler tegl fra vores lager.

Står du og mangler tegl for en reparation kontakt da Hans Thormod Nielsen

Brug hjemmesiden.

Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn har fået en hjemmeside: www.bvpo.dk

Husk at klikke forbi for at se om der er kommet nye arrangementer eller om der er aktuelle nyheder.

Hvis vi får din mail adresse kan du også få tilsendt nyheder ad denne kanal. Send din mail adresse til: rs@rmteknik.dk med dit navn og adresse samt medlems nummer